

Aantekeningen bij Jukema's bijdrage over kleine goudplevieren

Bij de korte bijdrage van J. Jukema; *Niet alle kleine goudplevieren zijn Kleine Goudplevieren* (*Limosa* 68: 35-36, 1995), wil ik enkele aantekeningen maken.

In vroeger jaren werden bij poelier P. de Jong te Leeuwarden grote hoeveelheden goudplevieren aangeleverd. De Friese ornitholoog G. Bosch (1893-1981) had de poelier, met wie hij was bevriend, op de hoogte gesteld van de mogelijkheid dat opvallend kleine exemplaren *Pluvialis fulva* (Friese naam: Sibearyske Wilster) zouden kunnen zijn. Bosch concludeerde uiteindelijk dat alle opvallend kleine exemplaren die hij aldus onder ogen had gekregen *P. apricaria* waren, met één uitzondering: een in Friesland omstreeks 15 oktober 1939 onder een wilsternet gevangen jong mannetje *P. fulva* (zie Eenshuistra 1973).

In zijn bijdrage verzuimt Jukema melding te maken van de mogelijkheid van het voorkomen van hybridische goudplevieren, *P. apricaria* × *P. fulva*. Het zou gepast zijn geweest een illustratie te plaatsen van de onderzijde van de vleugel en de okselveren van het kleine exemplaar, in vergelijking met die van een 'gewone' Goudplevier. De okselveren van een hybride *apricaria* × *fulva* zijn beschreven als niet rookgrijs, maar "naar grijs neigend wit, omzoomd met een parelgrijze kleur" (Borg 1976).

Het komt mij voor dat DNA-analyses opheldering kunnen verschaffen ten aanzien van het verschijnsel 'dwergvormen' bij de Goudplevier. Duidelijk is dat bij (kleine) goudplevieren biometrie alleen niet kan leiden tot een betrouwbare determinatie.

Nomenclatuur Uit Jukema's literatuurlijst blijkt dat hij *P. fulva* zowel "Kleine Goudplevier" als "Aziatische Kleine Goudplevier" noemt (resp. *Vanellus* 40: 84, 1987; *Limosa* 61: 189, 1988 en *Limosa* 68: 35, 1995). Aangezien *P. fulva* niet alleen in Azië, maar ook in Noord-Amerika broedt, namelijk in een gebied ter grootte van Groot-Brittannië in westelijk Alaska (kaartje in Kozlova 1961), lijkt de Nederlandse naam "Aziatische Kleine Goudplevier" mij verwarrend. Naar mijn mening is "Pacifische Goudplevier" de beste Nederlandse naam voor *P. fulva*. "Amerikaanse Goudplevier" voor *P. dominica* is toepasselijk, terecht en helder (cf. van den Berg & Bosman 1995, van Duuren *et al.* 1994). Mede vanwege de recente oostwaartse uitbreiding van het broedareaal van de soort (Johansen 1960, Tomkovich 1992), kan *P. apricaria* het best "Euraziatische Goudplevier" worden genoemd. De hier voorgestelde Nederlandse namen zijn conform de Engelstalige namen

(Connors 1983, Hayman, Marchant & Prater 1986, Richards 1988).

Literatuur

- VAN DEN BERG A. B. & BOSMAN C. A. W. 1995. Lijst van Nederlandse vogels. Derde editie. Santpoort-Zuid.
- BORG S. 1976. Hybrid *Pluvialis apricaria* × *Pluvialis dominica* (*fulva*). Bull. Malta Orn. Soc. nr. 17.
- CONNORS P. G. 1983. Taxonomy, Distribution and Evolution of Golden Plovers (*Pluvialis dominica* and *Pluvialis fulva*). Auk 100: 607-620.
- VAN DUUREN L., VAN IJENDOORN E. J. & OSIECK E. R. 1994. Nederlandse naamlijst van Holarctische vogels. Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg & Heerlen.
- EENSCHUISTRA O. J. P. 1973. Goudplevier en wilstervangst. Fryske Akademy, Leeuwarden.
- HAYMAN P., MARCHANT J. & PRATER T. 1986. Shorebirds. An identification guide to the waders of the world. Croom Helm, London & Sydney.
- JOHANSEN H. 1960. Die Vogelfauna Westsiberiens - Limicolae I. Journal für Ornithologie 101: 476-477.
- KOZLOVA E. V. 1961. Charadriiformes. Limicolae. In Fauna van de USSR. Band II. Moskou. (In het Russisch).
- RICHARDS A. 1988. Shorebirds. A complete guide to their behavior and migration. Gallery Books, New York City.
- TOMKOVICH P. S. 1992. Breeding-range and population changes of waders in the former Soviet Union. Brit. Birds 85: 344-365.

Oene J. P. Eenshuistra, Prins Clausplein 95, 8935 DD Leeuwarden

Gevraagd om een reactie, schreef J. Jukema (*in litt.*, 10 november 1995): "Eenshuistra's opmerking over een mogelijke hybride is gerechtvaardigd. Alhoewel dit niet expliciet is vermeld in de tekst van mijn korte mededeling, heb ik hieraan wel aandacht besteed. In de titel is opzettelijk gekozen voor de "Kleine Goudplevier", passend bij de vangsten van Goudplevieren met kleine afmetingen. Ik heb geen betere, nieuwe naamgeving willen suggereren. Voor het overige beschouw ik Eenshuistra's aantekeningen als een opsomming van hetgeen uit de literatuur bekend is."